EUROOPA
KOMISJON

Strasbourg, 15.4.2014
COM(2014) 18 final

2014/0008 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning Ukraina vahelise ühise lennunduspiirkonna lepingu Euroopa Liidu nimel allkirjastamise ja ajutise kohaldamise kohta

SELETUSKIRI

1. Ettepaneku taust

- Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Komisjon pidas nõukogult 2006. aasta detsembris saadud volituse alusel läbirääkimisi Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning Ukraina vahelise ühise lennunduspiirkonna lepingu üle.

ELi ja Ukraina vaheliste lennutransporditeenuste turg on märkimisväärne.

Lennutransporti kasutab rohkem kui neli miljonit reisijat (allikas: Eurostat 2012), kelle arv on viimasel kümnendil kasvanud igal aastal keskmiselt 17 %. Kasvutendentsi näitab ka lennutranspordi kaubaveoteenuste maht, mis on sama ajavahemiku jooksul kahekordistunud. Lisaks väärib märkimist asjaolu, et viimased neli aastat on ELi ja Ukraina vaheline lennuliiklus hõlmanud ligikaudu 43 % kogu Ukraina rahvusvahelisest lennuliiklusest.

Praegu toimib lennuühendus ELi ja Ukraina vahel üksikute liikmesriikide ja Ukraina vahel sõlmitud kahepoolsete lepingute alusel. ELi lennundusalase välispoliitika raames peetakse naaberriikidega läbirääkimisi ulatuslike lennunduslepingute sõlmimiseks, kui on leitud kinnitust selliste lepingute lisaväärtusele ja majanduslikule kasule. Lepingu eesmärk on eelkõige järgmine:

– avada järk-järgult turg, et võimaldada vastastikune juurdepääs lennuliinidele ja läbilaskevõimele;

– tagada õigusnormide lähendamine ja ELi lennundusalaste õigusaktide tulemuslik rakendamine Ukrainas ning

– tagada ettevõtjate võrdne kohtlemine ja luua neile võrdsed võimalused.

- **Üldine taust**

Läbirääkimisjuhistes sätestatud üldeesmärk oli pidada läbirääkimisi üldise lennutranspordilepingu sõlmimiseks, et avada järk-järgult ja vastastikku juurdepääs turule ning tagada õigusnormide lähendamine ja ELi nõuete ja standardite tulemuslik rakendamine.

Läbirääkimisjuhiste alusel parafeerisid mõlemad lepinguosalised Ukrainaga sõlmitava lepingu eelnõu 28. novembril 2013.

- **Ettepaneku valdkonnas kehtivad õigusnormid**

Lepingu sätetega asendatakse liikmesriikide ja Ukraina vaheliste kehtivate kahepoolsete lennunduslepingute vastavad sätted. Nimetatud kahepoolsetest lepingutest tulenevaid ja käesoleva lepinguga hõlmamata liiklusõigusi võib siiski jätkuvalt kasutada, tingimusel et kõiki Euroopa Liidu liikmesriike ja nende kodanikke koheldakse võrdselt.

- **Kooskõla Euroopa Liidu muude tegevuspõhimõtete ja eesmärkidega**

Ukrainaga sõlmitav ulatuslik lennutranspordileping on ELi lennundusalase välispoliitika arengu seisukohalt märkimisväärse tähtsusega ning kujutab endast ELi naabruspoliitika ja Euroopa ühise lennunduspiirkonna laiendamise olulist osa, nagu on kirjeldatud komisjoni teatises „ELi lennundusalane välispoliitika – tulevikuprobleemide lahendamine" (COM(2012) 556 (final)).

2. Konsulteerimine huvitatud isikutega ja mõju hindamine

Vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 218 lõikele 4 pidas komisjon läbirääkimisi koostöös erikomiteega.

Lisaks pidas komisjon kogu läbirääkimiste aja jooksul nõu huvitatud isikutega.

- **Konsulteerimine huvitatud isikutega**

Konsultatsioonimeetodid, peamised sihtvaldkonnad ja vastajate üldiseloomustus

Komisjon pidas nõu sidusrühmadega eelkõige nõuandefoorumil, kus osalesid lennuettevõtjate, lennujaamade ja ametiühingute esindajad.

Vastuste kokkuvõte ja nende arvessevõtmine

Sidusrühmade märkusi, milles eelkõige käsitleti tasakaalu tagamist turu avamise ning ELi lennundusnõuete ja -standardite rakendamise vahel Ukraina poolt, võeti ELi läbirääkimisseisukoha ettevalmistamisel nõuetekohaselt arvesse. Sidusrühmad on pärast läbirääkimiste lõppu teatanud, et nad on huvitatud lepingu võimalikult kiirest allkirjastamistest ja rakendamisest.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

- **Mõju hindamine**

Nii nagu ELi ja kolmandate riikide vahel sõlmitud muude lepingute puhul, oodatakse ka nüüd, et tänu ELi ja Ukraina turu liberaliseerimisele avavad lepinguosalised uued lennuliinid oma lennujaamade vahel. Turule peaksid tulema ka uued lennuettevõtjad. Sellised arengusuunad peaksid suurendama konkurentsi ning tagama tarbijatele rohkem valikuvõimalusi ja madalamad hinnad. Lisaks sellele antakse ELi lennuettevõtjatele kõnealuse lepinguga (ühepoolselt) esimest korda võimalus käitada Ukraina siseturul ühekordseid ja järjestikusi kabotaažlende.

Peale selle aitab ELi lennundusnõuete ja -standardite rakendamine Ukraina poolt kõikides lennuettevõtjate tegevusega seotud valdkondades (näiteks lennuohutus, lennuliikluse korraldamine, turvalisus, sotsiaalnormid ja keskkonnaküsimused) luua kõikide lennuettevõtjate jaoks õiglased konkurentsitingimused. Lepingu sõlmimine avab mõlema osalise lennuettevõtjate jaoks ka uusi investeerimisvõimalusi vastastikuse enamusosaluse lubamise kaudu, mis hõlbustab lennuettevõtjate arengut ning soodustab

sektori konsolideerumist. Lepingus käsitletakse lennuliinide käitamise hõlbustamiseks mitmeid äritegevusega seotud küsimusi, näiteks koodijagamine, maapealne teenindus, rentimine, ühendveod ja õigus veeta öö teise lepinguosalise lennujaamas, mis kõik peaksid vähendama ärialaseid probleeme.

Üldiselt peaksid ELi ja Ukraina lennundusturud tulevikus üha tihedamat koostööd tegema ja seda veelgi laiendama.

3. Ettepaneku õiguslik külg

- **Kavandatud meetmete kokkuvõte**

Lepinguga luuakse kõigile ELi lennuettevõtjatele võrdsed ja ühtsed turulepääsutingimused ning kehtestatakse uued kokkulepped Euroopa Liidu ja Ukraina õigusalase koostöö ja õigusnormide lähendamise kohta valdkondades, mis on olulised lennuteenuste ohutuks, turvaliseks ja tõhusaks osutamiseks.

Eelkõige on lepingu kaudu võimalik selle tingimusi laiendada samaaegselt 28-le liikmesriigile, kohaldada võrdsetel tingimustel samu eeskirju ja tuua kasu kõigile ELi lennuettevõtjatele, olenemata nende riikkondsusest. Need lennuettevõtjad võivad vabalt teostada lende mis tahes Euroopa Liidu punktist mis tahes punkti Ukrainas, mis praegu ei ole võimalik.

Leping koosneb peamisi põhimõtteid sisaldavast põhiosast ja seitsmest lisast: I lisas käsitletakse ELis kohaldatavaid nõudeid ja standardeid; II lisas käsitletakse kokkulepitud teenuseid ja kindlaksmääratud lennuliine; III lisa sisaldab üleminekusätteid; IV lisa sisaldab tunnustatavate sertifikaatide loetelu; V lisa sisaldab lepingu artiklites 17, 19 ja 22 ning II ja III lisas osutatud riikide loetelu; VI lisas käsitletakse protseduurieeskirju ja VII lisas lepingu artikli 26 lõikes 4 osutatud kriteeriume.

- **Õiguslik alus**

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 100 lõige 2 koostoimes artikli 218 lõikega 5.

- **Vahendi valik**

Kavandatav vahend: rahvusvaheline leping

Muud meetmed ei oleks asjakohased järgmisel põhjusel:

lennundusalaseid välissuhteid on võimalik edendada ainult rahvusvaheliste lepingutega.

4. Mõju eelarvele

Ettepanek ei mõjuta ELi eelarvet.

2014/0008 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning Ukraina vahelise ühise lennunduspiirkonna lepingu Euroopa Liidu nimel allkirjastamise ja ajutise kohaldamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 100 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 5,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) 12. detsembril 2006 volitas nõukogu komisjoni alustama läbirääkimisi. Läbirääkimised viidi edukalt lõpule ja leping parafeeriti 28. novembril 2013.

(2) Lepinguga luuakse kõigile liidu lennuettevõtjatele võrdsed ja ühtsed turulepääsutingimused ning kehtestatakse uued kokkulepped Euroopa Liidu ja Ukraina õigusalase koostöö ning õigusnormide lähendamise kohta valdkondades, mis on olulised lennuteenuste ohutuks, turvaliseks ja tõhusaks osutamiseks.

(3) Seepärast tuleks leping liidu nimel allkirjastada, tingimusel et see sõlmitakse hilisemal kuupäeval.

(4) Selleks et tagada võimalikult kiiresti juurdepääs käesoleva lepinguga kaasnevatele eelistele, tuleks lepingut kohaldada ajutiselt,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Käesolevaga kiidetakse liidu nimel heaks Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning Ukraina vahelise ühise lennunduspiirkonna lepingu allkirjastamine, tingimusel et leping sõlmitakse.

   Allkirjastatava lepingu tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Nõukogu peasekretariaat annab lepingu allkirjastamise täieliku(d) volituse(d) isiku(te)le, kelle on määranud lepingu üle läbirääkimisi pidav lepinguosaline, tingimusel et leping sõlmitakse.

Artikkel 3

Kuni lepingu jõustumiseni kohaldatakse seda kooskõlas lepingu artikliga 38 ajutiselt alates selle allkirjastamise kuupäevast.

Artikkel 4

Lepingu artikli 29 kohaselt loodud ühiskomitees esindab Euroopa Liitu komisjon.

Artikkel 5

1. Komisjon esindab liitu vaidluste lahendamise menetluses vastavalt lepingu artiklile 30.

2. Otsused liidu pädevusse kuuluvate asjakohaste meetmete võtmise kohta lepingu artikli 30 alusel teeb komisjon koostöös nõukogu poolt ametisse nimetatud erikomiteega, mis koosneb liikmesriikide esindajatest.

Artikkel 6

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Strasbourgis,

Nõukogu nimel
eesistuja
[…]